

MINISTERIET FOR
BØRN OG
UNDERVISNING

Prøve i Dansk 3

Maj-juni 2012

Mundtlig del

Censor- og eksaminatorhæfte

Indhold:

1. Prøvens niveau og bedømmelsen
2. Oversigt over prøven
3. Vejledende censor- og eksaminatorark
4. Prøveafholdelsen
5. Bedømmelsesskema til mundtlig kommunikation

1. Prøvens niveau og bedømmelsen

Prøven i mundtlig kommunikation ved Prøve i Dansk 3 efterprøver dansksproglige færdigheder på et niveau, der relaterer til Vantage (B2), jf. kompetenceskalaen, Common European Framework of Reference (CEFR).

Mundtlig kommunikation bedømmes på grundlag af bedømmelseskriterier og ved hjælp af bedømmelsesskemaet i dette hæfte.

2. Oversigt over prøven

	Delprøve 1		Delprøve 2	
	Præsentation	Interview	Interaktion	Interview
Tid	5 min.	5 min.	5 min.	5 min.
Mål	Fortælle sammenhængende	Svare på opfølgende spørgsmål til emnet	Samtale om et emne af almen karakter, herunder stille spørgsmål og medvirke til at holde samtalen i gang	Svare på spørgsmål, tage stilling til udsagn og begrunde
Prøvegrundlag	Et emne	Spørgsmål fra eksaminator	Billeder	Spørgsmål fra eksaminator
Prøveforløb	Prøvedeltagerne holder på skift en præsentation af et emne	Prøvedeltagerne svarer efter præsentationen på spørgsmål til emnet for præsentationen	Interaktion mellem prøvedeltagerne	Opfølgende spørgsmål til hver af de to prøvedeltagere

3. Vejledende censor- og eksaminatorark

Delprøve 1

Før prøven begynder: Præsentation (eksaminator, prøvedeltagere, censor).

Præsentation og opfølgende interview: Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven består i, at de hver for sig holder en præsentation i ca. 2 minutter uden medvirken af eksaminator, og at præsentationen følges op af spørgsmål fra eksaminator.
(10 min. pr. par)

Herefter henvender eksaminator sig til den ene prøvedeltager og siger: "Værsgo, vil du præsentere dit emne."

Når prøvedeltageren har afsluttet sin præsentation, stiller eksaminator opfølgende spørgsmål som fx.

- *Opklarende spørgsmål:* "Du sagde, at ... Vil du godt forklare det lidt nærmere?"
- *Uddybende spørgsmål:* "Du sagde, at ... Kan du ikke fortælle lidt mere om det?"
- *Spørgsmål, der kræver ræsonnement:* "Du fortalte, at ... men hvorfor tror du så, at ...?"
- *Spørgsmål, der kræver stillingtagen:* "Mener du, at ... Hvorfor?/Hvorfor ikke?"

Når denne del af prøven er afsluttet for den første prøvedeltager, siger eksaminator "tak".

Derefter gentages proceduren med den anden prøvedeltager.

Delprøve 2

Der er tre emner, A, B og C, hvoraf prøvedeltagerne tildeles ét ved lodtrækning.

Emne A: Karriere og videreuddannelse

Interaktion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at den første opgave varer ca. fem minutter, og at de nu skal tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, og at de begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med billeder lægges frem foran prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

"Her er der nogle billeder, der viser forskellige situationer, hvor voksne videreuddanner sig. I har nu ca. et halvt minut til at kigge på dem."

Eksaminator fortsætter:

"I skal nu tale med hinanden om, hvad det er for nogle situationer, billederne viser, og hvordan det efter jeres mening kan forbedre personernes karrieremuligheder."

Efter ca. to minutter siger eksaminator:

"Tak. Nu skal I diskutere og prøve at blive enige om, hvor meget I synes, karriere må fylde i forhold til familieliv."

(I må også gerne tale om former for videreuddannelse, der ikke er vist på billederne.)

Eksaminator siger "tak" efter de fem minutter.

Interview:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at svare på spørgsmål til emnet.

Der stilles opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene stilles på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

Blander den anden prøvedeltager sig, lader man dette indgå på en naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er et interview mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager.

Spørgsmålene *skal* vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

– Du sagde, at ...
Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål skal vælges blandt følgende:

- Hvilke grunde kan der være til, at voksne, der allerede har et arbejde, vælger at videreudanne sig?
- Hvilke grunde kan der være til, at arbejdspladser ønsker, at deres medarbejdere videreuddanner sig?
- Er videreuddannelse efter din mening den bedste vej til karriere? Hvorfor?/Hvorfor ikke?

Sidste spørgsmål skal vælges blandt følgende:

- Før i tiden var arbejde og fritid skarpt adskilt. Hvordan ser det ud i dag og hvorfor?
 - Hvorfor tror du, vi videreuddanner os mere i dag end før i tiden?
-

Emne B: Sport og motion

Interaktion:

(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at den første opgave varer ca. fem minutter, og at de nu skal tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, så de begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med tegninger lægges frem foran prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“Her er der nogle billeder, der viser forskellige sportsaktiviteter. I har nu ca. et halvt minut til at kigge på dem.”

Eksaminator fortsætter:

“I skal nu tale med hinanden om, hvad slags sportsaktiviteter billederne viser – og hvad man kan få ud af at dyrke de forskellige aktiviteter.”

Efter ca. to minutter siger eksaminator:

“Tak. Nu skal I diskutere og prøve at blive enige om, hvilken sportsaktivitet I vil foreslå en ung mand, der lige er flyttet til Danmark, og som gerne vil i gang med en spændende aktivitet.”

(“I må gerne tale om andre aktiviteter end dem på tegningerne.”)

Eksaminator siger “tak” efter de fem minutter.

Interview:

(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at svare på spørgsmål til emnet.

Der stilles opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene stilles på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

Blander den anden prøvedeltager sig, lader man dette indgå på en naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er et interview mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager.

Spørgsmålene skal vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

– Du sagde, at ...
Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Store sportsskampe, som transmitteres i tv, har millioner af seere over hele verden. Hvorfor er det sådan, tror du?
(Hvad synes du om det?)

– Nogle sportsgrene er populære i næsten hele verden, mens andre kun dyrkes i enkelte lande (fx badminton og håndbold). Hvorfor tror du, der er disse forskelle?

– I forhold til tidligere er der nu flere, der dyrker såkaldt ekstremsport (fx klatring, rafting og maraton). Hvad tror du, det er, der får flere og flere til at vælge den slags sportsgrene?

Sidste spørgsmål skal vælges blandt følgende:

- For 30 år siden var sport og motion primært for børn og unge, men i dag er mange midaldrende og endda gamle mennesker ivrige sportsudøvere og motionister. Hvorfor tror du, der har været den udvikling? (Hvad synes du om det?)
 - Dopingmisbrug blandt elitesportsudøvere har været et problem i mange år, men det ser ud til, at fx brug af anabole steroider i de senere år er blevet et stigende problem uden for den organiserede eliteidræt – fx i fitness-centre. Hvorfor tror du, der har været denne udvikling?
 - Hvad kan man gøre for at stoppe den?
-

Emne C: At bo byen

Interaktion:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at den første opgave varer ca. fem minutter, og at de nu skal tale sammen om emnet uden medvirken af eksaminator. Det gøres tydeligt, at det er deres fælles ansvar at holde samtalen i gang, så de begge får mulighed for at demonstrere deres sprogfærdighed.

Arket med tegninger lægges frem foran prøvedeltagerne, og eksaminator siger:

“Her er der nogle billeder, som viser forskellige bymiljøer. I har først ca. et halvt minut til at kigge på dem.”

Eksaminator fortsætter:

“I skal nu tale med hinanden om, hvad det er for nogle bymiljøer, billederne viser, og hvad der er attraktivt ved de forskellige bymiljøer.”

Efter ca. to minutter siger eksaminator:

“Tak. Nu skal I diskutere og prøve at blive enige om, hvad der efter jeres mening er vigtigst for, om en by er attraktiv at bo i.”

Eksaminator siger “tak” efter de fem minutter.

Interview:
(5 min. pr. par)

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om, at deres opgave i denne del af prøven er at svare på spørgsmål til emnet.

Der stilles opfølgende spørgsmål til emnet til én prøvedeltager ad gangen. Spørgsmålene stilles på en måde, så prøvedeltageren får mulighed for at fremkomme med synspunkter og underbygge disse.

Blander den anden prøvedeltager sig, lader man dette indgå på en naturlig måde, selv om hensigten i denne del af prøven er et interview mellem eksaminator og den enkelte prøvedeltager.

Spørgsmålene skal vælges fra følgende liste:

1. spørgsmål:

– Du sagde, at ...
Hvorfor mener du det?

2. spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Storbyer har tit problemer med at tiltrække børnefamilier.
Hvordan synes du, man kan gøre storbyen mere attraktiv for børnefamilier?

– Hvilke fordele og ulemper synes du, der kan være ved at bo i en stor by i forhold til en mindre by?

– Trafikken er tit et problem i store byer. Hvad kan man gøre for at løse nogle af problemerne?

Sidste spørgsmål skal vælges blandt følgende:

– Som det er nu, er der mange storbyer, der vokser, mens mange af de mindre byer bliver endnu mindre. Hvordan tror du, byerne vil udvikle sig i fremtiden? Hvorfor tror du det?

– I storbyer er der ofte flere problemer med unge og kriminalitet end i små byer. Hvorfor tror du, det er sådan?

4. Prøveafholdelsen

Parprøve

Prøvedeltagerne går op parvis. I tilfælde af et ulige antal prøvedeltagere aflægges prøven af tre deltagere i ét forløb. Prøvegrundlag og procedure ændres ikke, men den samlede prøvetid forlænges med ca. 15 minutter. I tilfælde af at der kun er tilmeldt én prøvedeltager, eller hvis en prøvedeltager får forfald, eller der foreligger andre særlige tilfælde, aflægges prøven individuelt med eksaminator som samtalepartner. Prøvetiden er i dette tilfælde 20 minutter inklusive votering.

Forberedelsestid

Der er kun forberedelsestid ved præsentationen. Eksaminator udleverer et emne til hver prøvedeltager fem hverdage før den mundtlige del af prøveterminens begyndelse.

Censor

Medmindre specielle forhold under prøveafholdelsen nødvendiggør dette, deltager censor ikke aktivt i nogen del af prøven, men fokuserer alene på at lytte og på at bedømme hver prøvedeltagers mundtlige sprogfærdighed på et analytisk grundlag.

Eksaminator

Eksaminator informerer prøvedeltagerne om prøvens forløb og giver en så fyldestgørende introduktion til prøven, at den kan gennemføres efter hensigten.

Eksaminator styrer prøven og sikrer herunder, at prøvedeltagerne får lige mulighed for at komme til orde.

Eksaminator foretager en helhedsbedømmelse af hver prøvedeltagers præstation.

I mundtlig kommunikation indgår færdighed i at forstå samtalepartneren. Den færdighed kan kun bedømmes på et tilstrækkeligt sikkert grundlag ved den del af prøven, hvor eksaminator er samtalepartneren. Eksaminator bør tale tydeligt (men ikke artikulere overdrevent) og samtidig udfordre prøvedeltagerens evne til at forstå samtalepartneren. Det kan fx ske ved at øge taletempoet eller ved at anvende et ordforråd af stigende sværhedsgrad.

Delprøve 1 – præsentation og opfølgende interview

Prøvedeltagerne holder en præsentation med udgangspunkt i et emne. Emnet skal relatere til pensum i undervisningen og vælges af lærer/eksaminator.

Eksaminator sikrer, at det er det sammenhængende sprog, der bedømmes. Det betyder, at eksaminator skal bede prøvedeltageren begynde sin præsentation og – i tilfælde af at prøvedeltageren går i stå – hjælpe med en genstart.

Prøvedeltageren holder sin præsentation på baggrund af egne stikord. Hvis en prøvedeltager ikke har medbragt stikord, men derimod en tekst, hvorfra der læses op, beder eksaminator prøvedeltageren undlade at læse op fra teksten.

Efter hver præsentation stiller eksaminator opfølgende spørgsmål til indholdet i præsentationen. Spørgsmålene skal have karakter af en opfølgning på de oplysninger, som prøvedeltageren har givet i præsentationen, med det fokus at få prøvedeltageren til at forklare/udbyde aspekter af emnet, ræsonnere og tage stilling.

I praksis betyder det, at eksaminator under prøvedeltagerens præsentation noterer de punkter, eksaminator ønsker at stille spørgsmål til. Eksaminator skal efterfølgende i overvejende grad stille åbne spørgsmål og således undgå spørgsmål, der kan besvares kort med ja eller nej.

Eksaminators spørgsmål skal sikre, at prøvedeltageren har forholdt sig til emnet for præsentationen og kan supplere med yderligere oplysninger ud over det, som fremgår af den forholdsvis korte præsentation.

Delprøve 2 – interaktion

I denne del af prøven kommunikerer prøvedeltagerne med hinanden om løsningen af en opgave. Prøvedeltagerne præsenteres for nogle billeder som inspiration til den opgave, de skal løse.

Prøvedeltagerne får herefter ca. et halvt minut til at kigge på billederne og overveje, hvad de vil tale om. De bliver herefter bedt om at tale sammen om emnet og derefter i fællesskab søge at komme frem til en afgørelse i forbindelse med den stillede opgave.

Delprøve 2 – interview

I denne del af prøven er det eksaminator, der styrer kommunikationen. Dette sker, ved at eksaminator stiller opfølgende spørgsmål til emnet til hver prøvedeltager. Spørgsmålene skal vælges fra eksemplerne i dette hæfte.

I de tilfælde, hvor der ved interaktionen har været asymmetri prøvedeltagerne imellem, sådan at den ene prøvedeltager har fået mere taletid end den anden, er det vigtigt, at eksaminator under interviewet sikrer, at den anden prøvedeltager får mulighed for at demonstrere sin mundtlige sprogfærdighed. Dette sker, ved at denne prøvedeltager får lidt ekstra taletid under interviewet.

5. Bedømmelsesskema til mundtlig kommunikation

Navn: _____

CPR-nummer: _____

Delprøve 1 – præsentation

Fortælle sammenhængende
Udtale

12	10	7	4	02	00	÷3

Delprøve 1 – interview

Forstå samtalepartner
Svare på spørgsmål

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – interaktion

Indgå i interaktion
Udveksle synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – interview

Forstå samtalepartner
Udtrykke synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Sproglige fokuspunkter

Fluency
Grammatisk færdighed
Ordforråd
Udtale

(NB: Udtale indgår som et centralt element i alle prøvens produktive dele).

Karakter: _____

Navn: _____

CPR-nummer: _____

Delprøve 1 – præsentation

Fortælle sammenhængende
Udtale

12	10	7	4	02	00	÷3

Delprøve 1 – interview

Forstå samtalepartner
Svare på spørgsmål

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – interaktion

Indgå i interaktion
Udveksle synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Delprøve 2 – interview

Forstå samtalepartner
Udtrykke synspunkter, begrunde

--	--	--	--	--	--	--

Sproglige fokuspunkter

Fluency
Grammatisk færdighed
Ordforråd
Udtale

(NB: Udtale indgår som et centralt element i alle prøvens produktive dele).

Karakter: _____